

Η ΦΙΛΟΣΤΟΡΓΟΣ ΜΗΤΗΡ.

«'Ακουε υἱὲ παιδείαν πατρός σου καὶ μὴ ἀπόση θεσμοὺς μητρός σου» στί-
φνον γὰρ χρίτων ἔξῃ σῆ κορυφῇ, καὶ κλοιοὺν χύσασον περὶ σὸν τραχὺ λῶ.»
Παροιμία: Σολομώντος.

Ἐκδίδεται κατὰ Πέμπτην ὑπὸ Μ. Δ. Σακκοῦράφου.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

'Εν 'Αθήναις	δραχ. 6.
'Εν ταῖς Ἐπαρχίαις	» 7.
'Εν τῇ Ἀλλοδαπῇ	» 10.

Αἱ συνδρομαὶ γίνονται.

- 'Εν 'Αθήναις παρὰ τῷ Ταχυδρομείῳ.
- 'Εν ταῖς Ἐπαρχίαις παρὰ τοῖς ΚΚ. ταχ. Ἐπιστάταις.
- 'Εν τῇ Ἀλλοδαπῇ παρὰ τοῖς Ἑλληνικοῖς Ταχυδρο-
μείοις καὶ ἐν ἑλλείψει τούτων παρὰ τοῖς ΚΚ. Προξένοις.
- 'Εν Κωνσταντινουπόλει παρὰ τῷ Βιβλιοπ. Κ. Δ. Δεπάρα.

Ο ΔΙΟΝΥΣΟΣ Η ΒΑΚΧΟΣ ΚΑΙ Ο ΣΙΛΗΝΟΣ.

Ὁ Κάδμος, ὁ περίφημος ἐκεῖνος τυχοδιώκτης τῆς Φοινίκης, ὅστις γινόμενος βασιλεὺς τῶν Θηβῶν ἐγνωστοποίησεν εἰς τοὺς Πελασγούς τὰ γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου, εἶχε θυγατέρα ὀνομαζομένην Σεμέλην, ἣ ὅποια τόσον ὠραία ἦτο, ὥστε ὁ Ζεὺς παρατηρήσας αὐτήν, ἀπεφάσισε νὰ τὴν ζητήσῃ εἰς γάμον, ἀλλὰ χωρὶς νὰ τῆς εἶπῃ, ὅτι ἦτο βασιλεὺς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς.

Ἡ Ἥρα πάντοτε ἐνασχολομένη εἰς τὸ νὰ καταστρέφῃ ὅ,τι ὁ σύζυγός της ἔκαμνεν ἐπὶ τῆς γῆς, ἔμαθε μετ' ὀλίγον τὰ σχέδια τοῦ θεοῦ, καὶ διὰ νὰ ἐκδικηθῇ μετεμορφώθη εἰς τὴν γραιῖαν τροφὸν τῆς Σεμέλης Βερόην, καὶ ἐπαρουσιάσθη εἰς τὴν βασιλόπαιδα ἐκείνην, ἀκουμβοῦσα εἰς μίαν ῥάβδον, ὡς ἐάν μόνις ἠδύνατο νὰ περιπατῇ ἀπὸ τὰ γηρατεῖα.

« Εἶναι ἀληθές, ἀγαπητόν μου τέκνον, εἶπεν ἡ δολία Ἥρα εἰς » τὴν νεάνιδα, ὅτι ὁ γέρον πατήρ σου σκοπεύει νὰ σὲ ὑπανδρεύσῃ » μὲ τὸν ξένον ἐκεῖνον, ὃ ὅποιος θέλει νὰ κρυφθῇ, ὅτι δὲν εἶναι βα- » σιλεὺς; Ἐγὼ ἤξεύρω καλῶς, ὅτι αὐτὸς δὲν εἶναι ὅ,τι φαίνεται, καὶ » σὲ συμβουλεύω νὰ ζητήσῃς νὰ παρουσιασθῇ ἐνώπιόν σου μὲ ὄλην » του τὴν δόξαν, τὸ ὅποιον δὲν θὰ τοῦ ἦναι δύσκολον. »

Ἀφοῦ εἶπε ταῦτα, ἡ ψευδὴς Βερόη κατεφίλησε τὴν βασιλόπαιδα, καὶ βεβαία οὔσα, ὅτι δὲν ἠθελεν ἀργήσῃ νὰ ἐκδικηθῇ τὴν ἀντίζηλόν της, ἀφῆκεν αὐτὴν καὶ ἀνέβη εἰς τὸν Ὀλυμπον.

Καὶ τῶνόντι, καλοῖ μου φίλοι, ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης, ἡ Σεμέλη δὲν ἠμπόρει νὰ ἠσυχάσῃ, καὶ παρεκάλει ἀκαταπαύστως τὸν Δία νὰ τῆς κάμῃ αὐτὴν τὴν χάριν, δηλ: νὰ ἐμφανισθῇ ἐνώπιόν της μὲ ὄλην του τὴν λαμπρότητα· καὶ ὁ μὲν θεὸς δὲν ἠθελε νὰ συγκατανεύσῃ διόλου εἰς τὸ ζήτημά της, ἀλλ' ἐπειδὴ αὐτὴ ἐπέμενε πολὺ, ἠναγκάσθη νὰ ἔλθῃ ποτὲ εἰς αὐτὴν περικυκλωμένος μὲ κεραυνούς καὶ ἀστραπὰς. Φεῦ! ἡ δυστυχὴς ἠγεμονόπαις ἐτιμωρήθη εὐθὺς διὰ τὴν περιέργειάν της, διότι αἱ φλόγες, μὲ τὰς ὁποίας ὁ Ζεὺς ἦτο περικυκλωμένος, κατέκαυσαν τὸ παλάτιόν της, καὶ ἡ Σεμέλη αὐτὴ κατεκίχῃ ἦτο δὲ τότε ἡ Σεμέλη ἔργμος, καὶ ὁ Ζεὺς

διὰ νὰ σώσῃ τοῦλάχιστον τὸ ἔμβρυον, ἔκρυψεν αὐτὸ εἰς τὸν μητρὸν του, ἕως τὴν ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐμελλε νὰ γεννηθῇ. Ὅτε δὲ ἦλθε ὁ προσδιορισμένος καιρὸς ἐγεννήθη τὸ παιδίον, καὶ ὁ Ἑρμῆς κατὰ προσταγὴν τοῦ Διὸς ἔφερεν αὐτὸ εἰς μίαν πόλιν τῆς Ἀραβίας Νύσαν καλουμένην, ὅπου ἀνετράφη ἀπὸ τινὰς νύμφας, αἱ ὁποῖαι ὠνομάζοντο Ἰάδες· τὸ δὲ παιδίον ὠνομάσθη Διόνυσος ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς του Διὸς καὶ ἀπὸ τὴν πόλιν Νύσαν. Ἀφοῦ δὲ ἐμεγάλωσεν ὁ Διόνυσος, θέλων νὰ δεῖξῃ τὴν εὐγνωμοσύνην του πρὸς τὰς νύμφας, αἱ ὁποῖαι τὸν ἀνέθρεψαν, τὰς μετέβαλεν εἰς ἑπτὰ ἀστέρας καὶ τὰς ἔθεσεν εἰς τὸν οὐρανόν, ὑπὸ τὴν ἰδίαν ὀνομασίαν Ἰάδες.

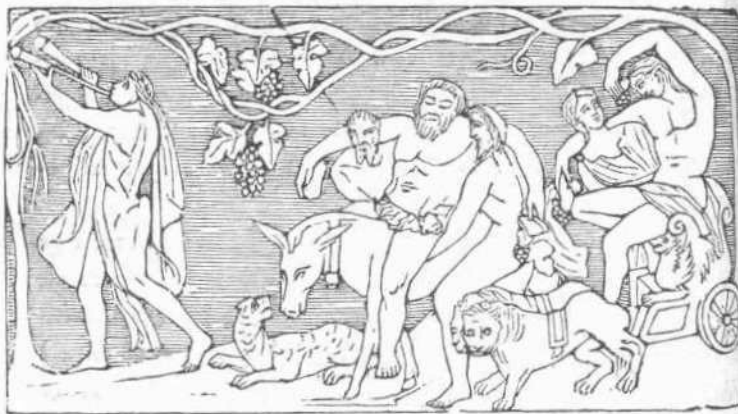
Ὅτε δὲ ἦλθεν ὁ καιρὸς του διὰ νὰ σπουδάσῃ, ὁ Ζεὺς θέλων τὰ πάντα νὰ θυσιάσῃ διὰ τὴν ἀνατροφὴν του, τοῦ ἔδωκεν ὡς διδασκάλους του αὐτὰς τὰς ἰδίας Μούσας, αἱ ὁποῖαι ἐπροθυμήθησαν νὰ τὸν διδάξωσι πᾶν ὅ,τι ἤξευρον, καὶ ἐντὸς ὀλίγου καιροῦ ὁ νέος Διόνυσος ἦτο ὁ καλλίτερος ποιητῆς, ὁ σφωτέρως ἀστρονόμος, ὁ ἐπιτηδειότερος μουσικὸς, καὶ ὁ λαμπρότερος χρέυτης τοῦ κόσμου ἦτο παράξενον τῶνόντι νὰ βλέπη τις τὸ παιδίον τοῦτο νὰ κάμῃ τόσον μεγάλαις προόδους ὑπὸ τοιαύτας διδασκάλους, καὶ ὁ Σιληνός, ὁ γέρον παιδαγωγὸς του, τὸν ὅποιον ὁ Ζεὺς τοῦ διώρισε τοιοῦτον διὰ νὰ τὸν διδάξῃ τὰ μαθήματά του, ἐλάμβανε συγχαρητήρια καθ' ἐκάστην διὰ τὰς προόδους τοῦ μαθητοῦ του.

Πρέπει νὰ σὰς εἶπω, μικροὶ μου φίλοι, ὅτι ὁ Σιληνὸς οὗτος εἶχε παράδοξον μορφήν· καὶ ἡ μὲν κεφαλὴ του ἦτο φαλακρὰ ἔχουσα εἰς τὸ μέτωπον δύο μικρὰ κέρατα τράγου, ἡ δὲ μῦτη του ἦτο κοκκίνη καὶ ἀνωρθωμένη, ἡ κοιλία του μεγίστη, καὶ οἱ πόδες του κοντοὶ καὶ ὄχι τόσον στεροαί· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Σιληνός, ἂν καὶ εἶχε τοιαύτην μορφήν, ἦτο ὁ καλλίτερος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου διὰ τὸν Διόνυσον, ὁ μαθητῆς του οὗτος τὸν ἠγάπα πολὺ καὶ δὲν ἠθελέ ποτε ν' ἀποχωρισθῇ ἀπ' αὐτόν.

Γινόμενος δὲ πλέον ἄνθρωπος ὁ Βάκχος, (διότι ἔλαβε καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα, τὸ ὅποιον εἶναι τὸ συνηθέστερον), ἠσθάνθη κλισίην εἰς τὰ ταξείδια, καὶ ἤρχιστε νὰ περιηγητῆται μὲ πλῆθος γυναικῶν καὶ ἀνδρῶν,

οι ὁποῖοι ἦσαν ἐστεφανωμένοι μὲ φύλλα ἀμπέλου, καὶ ἔφερον τύμπανα, καὶ κύμβαλα, καὶ ὄργανα παντὸς εἶδους· διότι τὸ πλῆθος τοῦτο δὲν εἶχεν ἀνάγκη ἀπὸ λόγῃας καὶ ξίφη, ἐπειδὴ ὁ Βάκχος δὲν ἐσκόπευε νὰ πολεμήσῃ μὲ κανένα.

Ὁ καλὸς Σιληνός, ὁ ὁποῖος ἦτο παρὰ πολὺ γέρον, καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ κάμῃ τόσον μακρυνὸν ταξείδιον πεζός, ἀνέβη εἰς ὄνον, τὸν ἡσυχώτερον, ὅστις ἠδύνατο νὰ εὐρεθῇ· καὶ ἐνῶ ἦτο τόσον δυσκίνητος, ποτὲ δὲν ἔμενεν ὀπίσω ἀπὸ τοὺς ἄλλους, ἐκτὸς ἐὰν ἤθελε νὰ σταθῇ εἰς κανὲν καπηλεῖον, τὸ ὁποῖον ἀπήντα καθ' ὁδόν, διότι πρέπει νὰ σᾶς φανερώσω, ὅτι ὁ Σιληνός εἰς τὰ γηρατεῖά του ἔγεινε μέθυσοσ. Καὶ διὰ τοῦτο, βίβαια, κατὰ συμβουλήν του ὁ Βάκχος παντοῦ ὄθεν διέβαινε, ἐπρότεινε νὰ καλλιεργῶσι τὴν ἀμπελον, δι' ὃ ἐλατρεύετο εἰς ὅλην τὴν Ἀσίαν ὡς θεὸς τοῦ οἴνου, ἂν καὶ ἀπεσρέφετο μεγάλως τὴν μέθην, ἢ ὁποία ἐξευτελίζει τοὺς ἀνθρώπους, καὶ τοὺς κάμνει ὁμοίους μὲ τὰ ζῶα.

Ἐνθυμοῦμαι, ὡς πρὸς τοῦτο, ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι διὰ νὰ δεῖξωσιν εἰς τοὺς νέους εἰς ποίαν κατάστασιν ἀποκτηνώσεως δύναται ἡ μέθη νὰ φέρῃ τὸν ἄνθρωπον, ἐμέθυσον κανένα ἀπὸ τοὺς δούλους των, τοὺς ἀθλίους ἐκείνους Εἰλωτας, καὶ φέροντες ἐκεῖ τοὺς νέους τούτους ἐδίδασκον νὰ ἦναι ἐγκρατεῖς· ὄθεν οἱ Σπαρτιάται, οἱ ὁποῖοι

ἐσυνεῖθιζον εἰς τὸ σχολεῖον τοῦ Λυκούργου νὰ γίνωνται ἰσχυροὶ καὶ γενναῖοι πολῖται ἀπεστρέφοντο τὸν οἶνον, θεωροῦντες αὐτὸν ὡς τὸ ἐπικινδυνώτερον τῶν δηλητηριῶν, διότι ἀφαιρεῖ τὸ λογικὸν ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι τὸν μεταχειρίζονται.

Ἄν καὶ Βάκχος αὐτὸς ἦτο πολὺ φρόνιμος καὶ δὲν ἐκυριεύθη ἀπὸ τὸ ἀποτρόπαιον αὐτὸ πάθος, οἱ ἀκόλουθοι του ὁμως ὑπέπεσαν ὅλοι εἰς αὐτό, καὶ τότε ἄνδρες καὶ γυναῖκες μετεμορφώθησαν εἰς ἀληθεῖς παράφρονες. *Αἱ Βακχίδες ἢ Μεράδες*, αἱ ὁποῖαι ἀπετέλουν τὴν συνοδίαν του ἦσαν ἱερεῖαι τινες ἐνδεδυμένοι μὲ δέρματα τίγρων ἢ πανθήρων, διὰ νὰ ἐκφράσωσιν ἀναμφιβόλως, ὅτι ἡ μέθη κάμνει τοὺς ἀνθρώπους ὁμοίους μὲ τὰ ἄγρια ζῶα, καὶ ἐπλανῶντο ἐπάνω εἰς τὰ ὄρη μὲ λελυμένην κόμην, καὶ ἐξέβαλλον κραυγὰς, ὡς παράφρονες, εἰς δὲ τὴν χεῖρα ἐκράτουν δᾶδα, ἢ θύρσον δηλ.: βάρβδον περικυκλωμένην ἀπὸ φύλλα κισσοῦ καὶ κλημάτων. Εἰς τὴν μανιώδη ταύτην κατάστασιν εὐρισκόμεναι, ἐχόρευον ἀπείρους ἀθλίους χορούς, ὁλόγυρα εἰς τὸν Θεόν, ὁ ὁποῖος καθήμενος ἐπάνω εἰς ἄμαξαν ἐσύρετο ἀπὸ πάνθηρας ἢ ἐλέφαντας· κατόπιν δὲ τούτου ἐφαινετο ὁ Σιληνός μεθυσμένος καὶ κλονούμενος ἐπὶ τοῦ ὄνου του, μὲ τὴν κεφαλὴν ἐστεφανωμένην ἀπὸ κισσόν. (3λ. σχ. 20.)

Λοιπὸν μὲ μίαν τοικύτην παράδοξον συνοδίαν, ἢ ὁποία ὁμοίαζε μὲ τοὺς μετεμφισμένους τῶν ἀποκρέω, λέγουσιν, ὅτι ὁ Βάκχος κατέκτησε τὰς Ἰνδίας· ἐκείθεν ἐπιστρέφων διὰ τῆς Ἀσίας ἐπορεύθη εἰς τὴν Αἴγυπτον, ὅπου ἐγνωστοποίησε προσέτι τὴν τέχνην τῆς καλλιεργίας τῆς ἀμπέλου. Παντοῦ ὄθεν διέβαινε, οἱ λαοὶ τοῦ ἔστηναν θυσιαστήρια, καὶ τὸν ὠνόμαζον εὐεργέτην τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἐδῶ παρατηρεῖτε, νομίζω μικροὶ μου φίλοι, παράδοξον ὁμοιότητα τῶν μυθῶδων τούτων ταξιδίων τοῦ Βάκχου, μὲ ἐκείνα τὰ ὅποια οἱ Ἰνδοὶ ἀπέδιδον εἰς τὸν Βισχνοῦ, ὑπὸ τὴν μορφήν τοῦ Κρίσχνα, καὶ οἱ Αἰγύπτιοι εἰς τὸν θεὸν των Ὅσιριν. Καὶ οἱ τρεῖς οὔτοι θεοὶ ἐπεχείρισαν ταξείδια παρακλιουθούμενοι ἀπὸ πλῆθος ἀνθρώπων, ἀλλ' ἀσπλων· καὶ οἱ τρεῖς ἐλατρεύοντο ὡς θεοὶ διδάξαντες εἰς τοὺς ἀνθρώπους τέχνας ὠφελίμους, καὶ πρέπει νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ὁ μ-

θος τοῦ Βάκχου εἶναι ὁ ἴδιος μῦθος τοῦ Ἰνδοῦ Κρίσνα, καὶ τοῦ Ὀσίριδος τῆς Αἰγύπτου, μεταμορφωμένος ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων εἰς θεότητα τοῦ τόπου των.

Αἱ εἰρταὶ τοῦ Βάκχου, αἱ ὁποῖαι ὀνομάζοντο Βάκχια, ἦσαν εἰδός τι παραστάσεως τῆς μανίας, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐκυριεύοντο αἱ Βακχίδες, κατὰ τὸ ταξείδιον τοῦ θεοῦ τούτου. Πάντες εἰς τὰς Ἑλληνικὰς πόλεις ἦσαν ὑποχρεωμένοι νὰ παρευρίσκωνται εἰς τὰς ἐορτὰς ταύτας, καὶ διηγούνται, ὅτι ἐπειδὴ αἱ θυγατέρες τοῦ Μινύου, βασιλέως τῶν Θηβῶν, δὲν ἠθέλησαν νὰ παρευρεθῶσιν εἰς αὐτὰς διὰ τὸ ἄσπεμον θέαμα, τὸ ὁποῖον παρίστανε τότε ὁ ὄγκλος, ὁ θεὸς παροργισθεὶς, διὰτι περιεφρόνησαν τὴν λατρείαν του, τὰς μετέβαλεν εἰς νυκτερίδας, ἐνῶ εἰργάζοντο ἐν μεγαλοπρεπῆς χειροτέχνημα.

Καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς Μίδας, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ Ἀπόλλων, καθὼς γνωρίζετε, εἶχε δωρήσει ἐν ὥραιον ζεῦγος αὐτίων ὄνου, δὲν ἠδυνήθη καθὼς φαίνεται, νὰ σωφρονισθῆ ἀπὸ τὸ περιστατικὸν ἐκεῖνο, διὰ νὰ μὴ ἀναμιγνύηται μὲ τοὺς θεούς. Ὁ Βάκχος ὅτε ἐταξείδευεν ἐφιλοξενήθη ἀπὸ τὸν Μίδα, καὶ πρὸς ἐνθύμησιν ἐπρότεινεν εἰς αὐτὸν νὰ τοῦ δώσῃ ὅ,τι ἠθελε τοῦ ζητήσῃ· ὁ μωρὸς Μίδας, νομίζων ὅτι δὲν εἶναι ἄλλο προτιμότερον ἀπὸ τὰ πλούτη, ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν Διόνυσον ὅ,τι πιάνει νὰ γίνεται χρυσός. Ἡ ἀνόητος αὕτη εὐχὴ εἰσηκούσθη, ἀλλ' ὁ δυστυχὴς ἡγεμὼν δὲν ἤργησε νὰ μετανοήσῃ, διότι καὶ ὁ ἄρτος καὶ τὰ φαγητά, τὰ ὁποῖα ἤγγιζον αἱ χεῖρες του μετεβάλλοντο εἰς χρυσίον καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ φάγῃ. Τότε ὁ Μίδας ἐκατάλαβεν, ὅτι ἂν καὶ ἦτο χωσμένος εἰς τὰ πλούτη, ἐμελλε νὰ ἀποθάνῃ ἀπὸ τὴν πείναν, καὶ παρεκάλετο τοὺς θεούς νὰ τῷ ἀφαιρέσωσι τὸ ὑλιέριον ἐκεῖνο δῶρον, τὸ ὁποῖον τόσον πολὺ ἐπεθύμησεν. Οἱ δὲ θεοὶ εὐσπλαγχνισθέντες τὸν ἐπρόσταξαν νὰ λουσθῆ εἰς τὸν Πάκτωλόν, ἕνα τῶν ποταμῶν τῆς Φρυγίας, καὶ οὕτω ἀππλάσθη ἐπὶ τῆλους ἀπὸ τὸ μαρτύριον ἐκεῖνο· ἀλλ' ἔκτοτε εἰς τὴν ἄμμον τοῦ Πάκτωλου εὐρίσκοντο τρίμματα χρυσοῦ.

Ὁ νέος οὗτος μῦθος τοῦ Μίδα, εἶναι μύθημα διὰ τοὺς φιλαργύρους, οἱ ὁποῖοι στεροῦνται τὰ πάντα. Ἔως καὶ τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὴν

συντήρησίν των, διὰ νὰ θησαυρίσωσιν. Αὐτοὶ οἱ ἴδιοι φιλέργυροι τιμωροῦσι σκληρῶς τὸν ἑαυτὸν των τοιοιτοτρόπως, καὶ εἶναι δικαία ἡ τιμωρία αὕτη τοῦ ἀποτροπαίου τούτου ἀμαρτήματος, ἐξ αἰτίας τοῦ ὁποῖου λησμονοῦσιν, ὅτι τὰ χρήματα δὲν ἔχρουσι καμμίαν ἀξίαν, ὅταν δὲν τὰ μεταχειρίζηται τις πρὸς ὄφελος τῆς ἀνθρωπότητος.

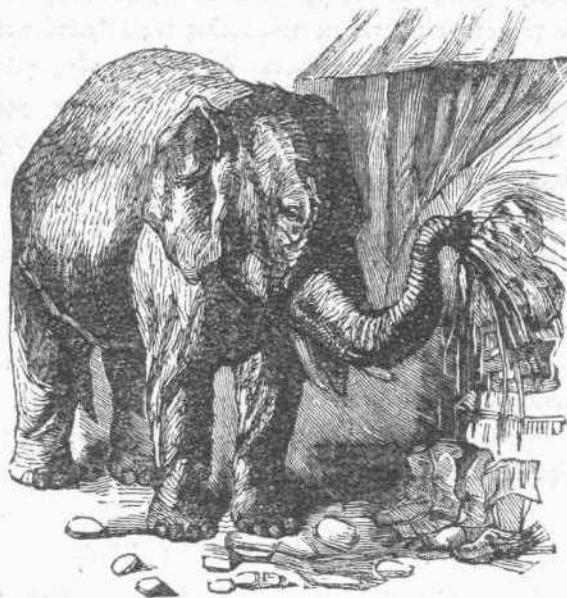
Ὁ Βάκχος συνήθως παριστάνεται ὡς ἀγένειος νέος, γελῶν καὶ καθήμενος ἐπὶ ἐνὸς ταύρου, ἐνίοτε δὲ εἶχε καὶ πολλὴν ὁμοιότητα μὲ τὸν Μίσθραν τῶν Περσῶν, τὸν ὁποῖον γνωρίζομεν· ἀλλὰ συχνότατα κáθηται ἐπάνω εἰς ἄρμα ἐξευγμένον μὲ ἄγρια θηρία, θέλοντες νὰ δεῖξωσι διὰ τούτου, ὅτι ὁ οἶνος, ὅστις κάμνει τοὺς ἀνθρώπους μανιώδεις ἔχει τὴν δύναμιν νὰ καταβάλλῃ τὰ θηρία. Εἰς τὴν μίαν χεῖρα ἐκράτει σταφυλὴν ἢ ποτήριον, εἰς δὲ τὴν ἄλλην θύρτον. Ἐθυσίαζον δὲ εἰς αὐτὸν κίσσαν (καρανάξαν)· διότι ἡ μέθη καθιστᾷ τὸν ἀνθρωπον φλύαρον· ἐθυσίαζον ἀκόμη καὶ τρέγον, διότι τὸ ζῶον αὐτὸ καταστρέφει τοὺς βλαστοὺς τῆς ἀμπέλου. Ὁ δὲ κισσὸς καὶ τὸ κλήμα, τὰ ὁποῖα ἦσαν ἀφιερωμένα εἰς αὐτόν, ἐθεωροῦντο ὡς διασκεδαστικά φάρμακα τῆς μέθης.

ΠΕΡΙ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ ΤΟΥ ΕΛΕΦΑΝΤΟΣ.

Εἰς τὸ προηγούμενον φυλλάδιον σὰς ἐδιηγῆθην, ὧ φίλοι παῖδες, τὴν φυσικὴν ἱστορίαν τοῦ ἐλέφαντος, ἔμεινε δὲ νὰ σὰς ἀναφέρω παραδείγματά τινα τῆς νοημοσύνης αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἐκπληρῶ τὴν ὑπόσχασίν μου ταύτην τώρα, πιστεύων ὅτι θὰ μείνητε εὐχαριστημένοι ὡς πρὸς τοῦτο.

Ἐλέφας τις μὴ ὑποφέρων νὰ κακοποιῆται ἀπὸ τὸν κύριόν του, ἐξεδικίθη φονεύσας αὐτόν. Ἡ δυστυχὴς γυνὴ τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, ἰδοῦσα ὅτι ἐστερήθη τὴν ἐλπίδα τῆς συντηρήσεώς της, ἤρπασε τὰ δύο παιδιὰ της, καὶ τὰ ἔρριψεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ μανιώδους ἀκόμη ἐκείνου ζώου λέγουσα εἰς αὐτό. Ἐπειδὴ ἐφάνευσας τὸν σύζυγόν μου, ἀφαίρεσον καὶ τὴν ζωὴν τῶν τέκνων μου. Ὁ ἐλέφας συναίσθανθεις ἐστάθη εὐθύς, ἐκράτησε τὴν ὀρμὴν τῆς μανίας του, καὶ ὡς ἐὰν μετενόησεν, ἔλαβε μὲ τὴν πρόσοκίδα του τὸ μεγαλει-

τερον ἐκ τῶν δύο ἐκείνων παιδίων, τὴν ἔθεσεν εἰς τὸν τράχηλόν του, τὸ παρεδέχθη ὡς ὄδηγόν του, καὶ οὐδέποτε πλέον ἐπροξένησε κακὸν τι εἰς τὴν οἰκογένειαν ἐκείνην.

Συνέβη ἄλλοτε ζωγράφος τις νὰ ζωγραφίξῃ ἕνα ἐλέφαντα εἰς παράδοξον στάσι, δηλ: νὰ κρατῇ ὁ ἐλέφας τὴν μὲν προβοσκίδα ὑψηλά, τὸ δὲ στόμα ἀνοικτόν. Διὰ νὰ εὐρίσκηται δὲ εἰς τὴν θέσιν ἐκείνην, ὁ ὑπὸ κτηνίας τοῦ ζωγράφου τοῦ ἐβρίπτεν ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν εἰς τὸ στόμα ὀπωρικά: ἐπειδὴ δὲ τὸ τοιοῦτον ἐφαίνετο ὀχληρὸν εἰς τὸν ἐλέφαντα, καὶ μάλιστα διότι συχνάκις ὁ ὑπὸ κτηνίας τὸν ἰπάτα προσποιούμενος μόνον, ὅτι ἤθελε νὰ τοῦ βίψῃ ὀπωρικά, ἠγανάκτησε παρὰ πολὺ τὸ ζῶον. Ἐνοήσας ὁ ἐλέφας, ὅτι ἡ αἰτία τῆς βασάνου του δὲν ἦτο ὁ ὑπὸ κτηνίας ἐκεῖνος, ἀλλὰ τὸ σχέδιον τοῦ ζωγράφου, ἐγέμισε τὴν προβοσκίδα του μὲ ὕδωρ, καὶ διευθυνθεὶς πρὸς αὐτόν, ἐβρίψε τὸ ὕδωρ ἐπάνω εἰς τὸ σχέδιον καὶ τὸ κατέτρεψεν ἐντελῶς, καὶ οὕτως ἀπελλάχθη.

Τοιοῦτον σχεδὸν περιστατικὸν συνέβη καὶ μὲ ἄλλον ἐλέφαντα.

Ἐμπορὸς τις εἰς τὰς Ἀνατολικὰς Ἰνδίας εἶχεν ἐλέφαντα, ὅστις ἦτο πολλὰ ἡμερος, καὶ διὰ τοῦτο ὁ κύριός του τὸν ἄφηνεν ἐλεύθερον, καὶ τὸ ὑπερμέγεθες ἐκεῖνο ζῶον ἐσυνείθιζε νὰ περιφέρηται εἰς τὰς ὁδοὺς ἡσυχώτατα καὶ εὐτακτότατα, καὶ νὰ ἐπισκίπτηται συχνὰ πολλούς, οἱ ὁποῖοι τὸ ἐπεριποιούντο.

Δύο ὁμως ἐμβαλωματαὶ ἐπέειραζον τὸ ἐκδικητικὸν τοῦτο ζῶον, κεντῶντες πολλάκις τὰ πλευρά του μὲ τὰ σουβλῖα των. Τοῦτο ὑπέφερε ἐπὶ πολὺν καιρὸν μὲ μεγάλην ὑπομονήν, θέλων τρόπον νὰ δείξῃ εἰς τοὺς ἀνοήτους ἐκείνους, ὅτι ἂν καὶ ἠδύνατο νὰ τοὺς τιμωρήσῃ διὰ τὴν ἀπάνθρωπον πράξιν των, δὲν ἐξωμολογεῖτο μὲ αὐτούς. Ἐπειδὴ ὁμως αὐτοὶ δὲν ἔπαυσαν νὰ βασανίζωσι τὸ ζῶον, ἰδοὺ αὐτὸν ἐμνηστεύθη καὶ αὐτὸ διὰ νὰ τοὺς σωφρονίσῃ.

Λοιπὸν ἐγέμισε κρυφίως τὴν προβοσκίδα του μὲ ἀκάθαρτον καὶ βροθυρῶδες νερόν, ἔπειτα ἤλθεν ἡσυχὰ ἡσυχὰ πλοσίον εἰς τοὺς ἐμβαλωματάς, καὶ ἀνασηλώσας τὴν προβοσκίδα του ἐξέχυσεν ὅλην τὴν λάσπην ἐπάνω των. Ὁ τρόπος οὗτος τῆς τιμωρίας ἤρσεν πρὸς πολὺ εἰς ὅλους τοὺς παρευρεθέντας, καὶ τὸ μὲν ζῶον ἐπήνεσαν διὰ τὴν ἀθλαστὴν ἐκδίκησιν, τοὺς δὲ ἐμβαλωματάς, οἱ ὁποῖοι κατελασπίθησαν, περιέπαιζον: ἔκτοτε ὁμως ἔπαυσαν νὰ μεταχειρίζωνται τόσον σκληρῶς τὸν καυμένον τὸν ἐλέφαντα, φοβούμενοι καμμίαν μεγαλειτέραν τιμωρίαν. Τὸ τελευταῖον τοῦτο περιστατικὸν παριστάνει ἡ εἰκὼν τοῦ ἐλέφαντος.

Ο ΜΕΘΥΣΟΣ ΕΡΓΑΤΗΣ.

Πέρυσι τὰς ἀποκρῶς συνέβη τὸ ἀκόλουθον συμβάν εἰς μίαν συνοικίαν τῶν Παρισίων. Ἐργάτης τις ὀνομαζόμενος Πέτρος, ἐπέστρεψε τὸ ἑσπέρας εἰς τὴν οἰκίαν του· ἀλλὰ τόσον μεθυμένος ἦτο, ὥστε ἀντὶ νὰ ἐμβῇ εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας του, ὅπου τὸν ἐπρόσμενον τὰ τέκνα καὶ ἡ σύζυγός του, ἀνέβη μίαν κλίμακα καὶ ἤλθεν ἐνώπιον θύρας, τὴν ὅποιαν νομίσας ὡς τὴν θύραν τοῦ δωματίου του, σπρώχνει καὶ εἰσέρχεται. Ἄλλ' ἀντὶ νὰ ἴδῃ τὴν οἰκογένειάν του, βλέπει

ἐπάνω εἰς μίαν κλίνην γυναῖκα, ἣ ὁποία ἐψυχορρόαγη καὶ ἐξέβαλλεν ἀναστεναγμούς διακοπτομένους ὑπὸ λυγμῶν, καὶ ἐκράτει σφιγκτὰ εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς πενταετῆς κοράσιον. Ἦτο δὲ αὕτη ἐργάτις καὶ φίλη τῆς γυναίκος του, ἣ ὁποία πρὸ πολλοῦ δὲν τὴν εἶχεν ἰδεῖ.

Τέκνον μου, ταλαίπωρόν μου τέκνον, . . . τί θὰ γίνῃς ἀγαπητόν μου κοράσιον! ἐπιθύριζεν αὕτη μὲ σπαρακτικὴν ἀγωνίαν.

Ἀπὸ τὸ θλιβερόν ἐκεῖνο θέαμα συνελθὼν εἰς τὸν ἑαυτὸν του ὁ ἐργάτης, καὶ συγκινηθεὶς ἀνέκραξε.

— Μὴ ἀνησύχει, Μαρία, διὰ τὸ τέκνον σου, ἐγὼ τὸ υἱοθετῶ, αἱ! τί εὐχὴ Κυρίου, ὅπου τρώγουσι τὰ ἐξ τέκνα μου, ἄς φάγη καὶ αὐτό.

Ἡ πνεύουσα τὰ λείψια γυνὴ ἔρριψε πρὸς αὐτὸν βλέμμα εὐγνωμοσύνης, ἔπειτα ἐκτείνασα πρὸς αὐτὸν τὴν ὑγρὰν καὶ κάτισχνον χεῖρά της, μόλις ἠδυνήθη νὰ προσφέρῃ ἀπὸ τὰ παγωμένα χεῖλη τις τὰ λόγια ταῦτα.

— Εὐχαριστῶ, Πέτρε . . . Ἀλλὰ δὲν εἶσαι τόσο πλούσιος, καὶ δὲν ἐπιθυμῶ νὰ στερήσης τὰ τέκνα σου.

Ὁ ἐργάτης ἀκούσας τοὺς λόγους τούτους, οἱ ὁποῖοι ἦσαν σκληρὰ ἐπίπληξις πρὸς αὐτόν, ἐλυπήθη κατάκαρδα, καὶ ἐκτύπησε μὲ τὴν χεῖρα τὸ μέτωπόν του, διότι τρώντι ἐξ αἰτίας του τὰ τέκνα του πολλάκις ἔμενον νηστικά.

Πρέπει δὲ νὰ ἠξεύριστε, ὅτι ὁ ἐργάτης αὐτὸς ἦτο πολὺ ἐπιτήδειος καὶ ἐκέρδιζε πολλά, ἀλλὰ τὸ ἥμισυ τοῦ κέρδους κατησώτευσεν εἰς τὰ καπηλεῖα· πρὸς δὲ τούτοις ἠδύνατο νὰ κερδίῃ πολλά περισσότερα, ἀλλ' ἔνεκα τῆς κρεπάλης δὲν εἰργάζετο ὕλας τὰς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, καὶ τοιουτοτρόπως καὶ τὴν οἰκογένειάν του ἐστέρει, καὶ τὸν κύριόν του ἐζημίωνε.

— Ἔχεις δίκαιον! ἀνέκραξεν εὐθύς· εἶναι ἀληθές ὅτι ὑπεσχέθην μέγα πρᾶγμα, ἀλλὰ δὲν λαμβάνω τὸν λόγον μου ὀπίσω· λέγω πάντιν, ὅτι υἱοθετῶ τὸ τέκνον σου, καὶ θὰ ὑπάρχη καὶ δι' αὐτὸ καὶ διὰ τὰ ἄλλα τέκνα μου ἄρτος, διότι, μάρτυς μου ὁ Κύριος, δὲν θὰ ὑπάγω πλέον εἰς τὸ καπηλεῖον, καὶ θὰ ἐργάζομαι ὅλην τὴν ἐβδομάδα χωρὶς νὰ χρωμεθῶ διόλου.

Εὐθύς τότε ἠσθάνθη ἐλαφρὸν σπασμὸν εἰς τῆς ψυχορρόαγούσης τὴν χεῖρα, τὴν ὁποίαν ἐκράτει ἀκόμη, καὶ παρετήρησεν, ὅτι ἡ γυνὴ ἐξεψύχητεν· αὐτὸς δὲ λαβὼν τὸ κοράτιον ἔφερεν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ τὸ κατέταξε μεταξὺ τῶν τέκνων του.

Τρώντι καθὼς ὑπεσχέθη ὁ Πέτρος δὲν ὑπῆγε πλέον εἰς τὸ καπηλεῖον ἀπὸ τὴν ἡμέραν ἐκείνην· ὁ δὲ κύριός του βλέπων τὴν μεταβολὴν ταύτην ὑπερευχαριστήθη, ἀλλὰ μὴ ἠξεύρων ποῦ νὰ ἀποδώσῃ τὴν αἰτίαν ἠρεύνησε καὶ ἔμαθεν αὐτήν.

Τὴν 21 Αὐγούστου, ἡμέραν κατὰ τὴν ὁποίαν εἴρταζεν ὁ κύριός του αὐτός, ἐνῶ οἱ ἐργάται ἦσαν συνηθροισμένοι εἰς τὴν οἰκίαν του διὰ νὰ τὸν εὐχηθῶσι διὰ τὴν εορτήν, αὐτὸς ἐνώπιον ὄλων τῶν ἐργατῶν συγγαίρει τὸν Πέτρον διὰ τὴν ἀλλαγὴν τῆς ζωῆς του, καὶ μετὰ συγκινητικῆς φωνῆς λέγει πρὸς αὐτόν· «Θέλω νὰ λάβω μέρος εἰς τὴν ἀγαθοεργίαν σου, φίλε Πέτρε· ἰδοὺ, λάβε 400 φράγκα, καὶ βάλε τα κατὰ μέρος διὰ νὰ χρησιμεύσωσι διὰ τὴν ὄρφανήν· κατ' ἔτος δὲ θὰ σοῦ δίδω ἄλλα τόσα, ἐνόσω μένεις πιστός εἰς τὸν ὄρκον σου. Ὡς ἀνταμιθεῖν δὲ πρὸς τούτοις, αὐξάνω τὸ ἡμερομίσθιον σου ἀνὰ 50 λεπτὰ μὲ τὴν ἰδίαν συμφωνίαν.»

Ἀλλὰ ψιθυρισμοὶ ἠκούσθησαν μεταξὺ τῶν συνεργατῶν τοῦ Πέτρου, καὶ ὁ κύριός του ἐπανέλαβε παρευθὺς μὲ σοβαρὰν φωνήν.

— «Ἔχετε ἄδικον νὰ φηνοῖτε τὴν τύχην τοῦ Πέτρου· κάμετε τὸ ἴδιον καὶ σεῖς, καὶ σὰς ὑπόσχομαι τὴν αὐτὴν ἀμοιβήν, δηλ· αὐξάνω ἀνὰ λεπτὰ 50 καθ' ἑκάστην εἰς τὸν ὅστις ἐκ τῶν ἐργατῶν μου δυνηθῇ νὰ μὴ ὑπάγῃ εἰς τὸ καπηλεῖον ἐπὶ ἐξ μηνῶν.»

— Πολλοὶ μὲν ὑπεσχέθησαν· ἀλλ' εἶναι πολλοὶ καὶ οἱ φυλάττοντες τὸν λόγον των·

ΟΥΠΑΣ, Η ΔΕΝΔΡΟΝ ΦΑΡΜΑΚΕΡΟΝ.

Τὸ δένδρον οὐπᾶς φυτρώνει εἰς μίαν νήσον τῆς Ἰνδικῆς θαλάσσης, ἣ ὁποία ὀνομάζεται Ἰάβα· τὸ δένδρον τοῦτο εἶναι πολλὰ ὑψηλόν, καὶ ἐνίστε κακκίτῃ ἕως ὑψοῦσθαι πύδας

ύφους και πάχους αναλόγου. Ἐκβάλλει δὲ πάμπολυν χυμὸν ἢ κόμμι, τὸ ὁποῖον εἶναι θανατηφόρον φαρμάκιον, καὶ οἱ ἐγχώριοι τὸ ὑπολήπτονται πολὺ, διότι τὸ μεταχειρίζονται εἰς τὸ νὰ ἀλείψωσι τὰς αἰγμάς (μύτας) τῶν βελῶν καὶ ἄλλων ὕλων των. Ἡ δὲ ἀναθυμίασις, ἣ ὁποία ἀναδίδεται ἀπὸ τὸ δένδρον τοῦτο, λέγεται, ὅτι εἶναι τόσον φαρκερά, ὥστε οὔτε ζῶον, οὔτε φυτὸν δύναται νὰ ζήσῃ ἐκεῖ πλησίον. Τὸ δὲ κόμμι γενικῶς συνάγουσι ἀπὸ τὸ δένδρον τοῦτο οἱ καταδεδικασμένοι εἰς θάνατον.

Ὅταν ἀναγνωσθῇ εἰς αὐτοὺς ἡ ἀπόφασις, ὁ δικαστὴς τοὺς ἐρωτᾷ, ἐὰν θέλωσι ν' ἀποθάνωσι διὰ χειρὸς τοῦ δημίου, ἢ νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὸ δένδρον οὐπᾶς, διὰ νὰ συνάξωσιν ἐν κουτίῳ δηλητηρίου. Συνήθως προτιμῶσι τὸ δηλητήριο, διότι ὄχι μόνον συμβαίνει νὰ σωθῶσιν, ἀλλὰ καὶ ἐὰν κατορθώσωσι τοῦτο, εἶναι βέβαιοι, ὅτι θέλουσι λάβει μεγάλην ἀνταμοιβὴν ἀπὸ τὸν βασιλέα των. Λοιπὸν πρὶν ἀναχωρήσωσι λαμβάνουσι διαφόρους ὁδηγίαις πῶς ν' ἀποφύγωσι τὴν δηλητηρίασιν καὶ ἐπειτα στέλλουσιν αὐτοὺς νὰ ὑπάγωσιν εἰς ἕνα ἱερέα, ὁ ὁποῖος κατοικεῖ εἰς τὸ πλησιέστερον ἐκεῖ μέρος, ὅπου δύναται νὰ κατοικήσωσιν ἄνθρωποι, καὶ ἐξομολογῶν τὸν κατάδικον πρὸς τοιμάζει διὰ τὴν αἰώνιον ζωὴν. Ὁ δὲ ἱερεὺς ἀφοῦ νοουθετήσῃ τὸν ἀπεσπασμένον ἀρκούντως, καὶ δώσῃ εἰς αὐτὸν ἐν πέτσινον κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, καὶ μίαν προσωπίδα μὲ ὑελίνους ὀφθαλμούς, καὶ χειρόκτια πέτσινα, διευθύνει αὐτὸν εἰς τὸν τόπον, ὅπου ὑπάρχει τὸ δένδρον, καὶ τὸν συμβουλεύει νὰ στέκηται πάντοτε ἀπὸ τὸ μέρος, ὅθεν φυσᾷ ὁ ἀνεμος. Τότε ὁ κατάδικος πηγαίνει ἐκεῖ, ὁποῦθεν μικρὰ ἐλπίς τοῦ μένει νὰ ἐπισπρῆψῃ· διότι ἐνῷ λαμβάνονται τοιαῦτα προφυλάξεις, λέγεται, ὅτι μόνον εἰς εἰς τοὺς δέκα σώζεται.

Οἱ ἐγχώριοι μεταχειρίζονται τὸ δηλητήριο τοῦτο, ὄχι

μόνον διὰ τὰ ὄπλα των, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ φαρμακεύωσι καὶ τὰς βρύσεις, καὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων, ὅταν πλησιάζῃ ἐχθρός. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον οἱ Ὀλλανδοὶ μίαν φοράν ἔχασαν τὸ ἥμισυ τοῦ στρατοῦ των· καὶ ἔκτοτε πλέον οἱ Εὐρωπαῖοι φέρουσι μαζύ των ὀψάρια ζωντανά, τὰ ὁποῖα ρίπτουσιν εἰς τὸ ὕδωρ ὀλίγας ὥρας πρὶν πίωσι, καὶ ἐὰν μὲν ταῦτα δὲν πάθωσι τίποτε, πίνουσιν ἀπὸ τὸ ὕδωρ ἐκεῖνο, ἐὰν δὲ ἀποθάνωσι τὰ ὀψάρια, τότε εἶναι σημεῖον, ὅτι τὸ νερὸν εἶναι φαρμακευμένον, καὶ δὲν κινδυνεύουσι τὴν ζωὴν των.

ΠΩΣ ΕΜΠΟΡΕΤΟΝΤΟ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΠΡΙΝ ΕΥΡΕΘΗ ΤΟ ΝΟΜΙΣΜΑ.

Κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους, μικροὶ φίλοι, δὲν εἶχεν εὑρεθῆ ἀκόμη τὸ νόμισμα, μὲ τὸ ὁποῖον τὴν σήμερον οἱ ἄνθρωποι προμηθεύονται τόσον εὐκόλως πᾶν ὅ,τι χρειάζονται· ἀλλὰ μεταξύ τῶν πρώτων ἀνθρώπων, ἄλλοι μὲν ἤρχισαν νὰ καλλιεργῶσι τὴν γῆν διὰ νὰ συνάξωσι γεννήματα, καὶ ὠνομάζοντο γεωργοί, ἄλλοι δὲ κατεγίνοντο εἰς τὸ νὰ φυλάττωσι ποιμνία, καὶ ἐκαλοῦντο ποιμένες, καὶ ἄλλοι εἰς τὸ νὰ κυνηγῶσιν ἄγρια ζῶα, καὶ αὐτοὶ ἦσαν οἱ κυνηγοί.

Τότε ὁ γεωργός, ὁ ὁποῖος δὲν εἶχε φόρεμα διὰ νὰ σκεπασθῇ, ὑπήγαινε πρὸς τὸν γείτονά του κυνηγὸν ἢ τὸν ποιμένα, καὶ τοῦ ἐζήτηε νὰ κάμωσιν ἀνταλλαγὴν κάμποσον σίτον, μὲ δέρμα ζώου ἢ μὲ μαλλίον τῶν προβάτων του. Ἡ συμφωνία ἐγένετο εὐκόλως μεταξύ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, διότι καὶ οἱ δύο εὗρισκαν τὸ συμφέρον των, καὶ ὁ γεωργὸς εὐχαριστεῖτο νὰ ἔχῃ ἐν καλὸν ἐνδυμα τὸν χειμῶνα, ἐνῷ ὁ κυνηγὸς ἢ ὁ ποιμὴν ἐπρομηθεύετο ὀλίγον σίτον, ὁ ὁποῖος τοῦ ἐχρησίμευε πρὸς τροφήν διὰ κάμποσον καιρὸν. Αὐτοὶ οἱ δύο

ἄνθρωποι, μικροί μου φίλοι, χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζωσιν, ἦσαν ἔμποροι ὀηλ: ἕκαμνον ἔμποριον.

Ἄλλὰ δὲν εἶναι ἀρκετὸν οὔτε διὰ τὸν κυνηγὸν ἢ διὰ τὸν ποιμένα νὰ ἔχη σῖτον πρὸς τροφήν του, οὔτε διὰ τὸν γεωργὸν νὰ προμηθευθῇ ἐν δέρμα ἢ ὀλίγον μαλλίον διὰ νὰ προφυλάττηται ἀπὸ τὴν ψύχραν· ἔπρεπε πρὸς τούτοις αὐτὸς ὁ σῖτος νὰ γίνῃ ἄλευρον, καὶ ἔπειτα ἄρτος, ἢ αὐτὸ τὸ δέρμα νὰ ξηρανθῇ καὶ νὰ προετοιμασθῇ τοιουτοτρόπως, ὥστε νὰ διατηρῆται.

Λοιπὸν ἐντὸς ὀλίγου εὐρέθησαν ἄνθρωποι εὐφυεῖς, οἱ ὁποῖοι εὔρον τὸν τρόπον πῶς ν' ἀλέθωσι τὸν σῖτον, ὄχι κατ' ἀρχὰς μὲ μύλους, καθὼς κάμνουσι τὴν σήμερον, ἀλλὰ τρίβοντες αὐτὸν μεταξὺ δύο πετρῶν. Ἄλλοι ἐπενόησαν τρόπους νὰ κατεργάζωνται τὰ δέρματα, καὶ νὰ νέθωσι τὸ μαλλίον, καὶ νὰ ὑφαίνωσι χονδρὰ ὑφάσματα. Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι δὲν ἦσαν ἀπλῶς ἔμποροι, ἀν καὶ ἐλάμβανον διὰ τὸν κόπον των δέρματα ζῶων, ἢ μαλλίον, ἢ σῖτον· ἀλλ' ὠνομάζοντο τεχνῖται ἢ χειρονάχται, τὸ δὲ κατάστημα ὅπου πολλοὶ τεχνῖται συνηροῖζοντο διὰ νὰ ἐργάζωνται, ὠνομάσθη ἐργοστάσιον.

Πρέπει λοιπὸν νὰ ἐνθυμησθε, ὦ φίλοι παιδες, ὅτι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἀνταλλάσσει τὰ προϊόντα τῆς γῆς του, τοῦ ποιμνίου του ἢ τοῦ κυνηγίου του, μὲ ἄλλα πράγματα, εἶναι καὶ ὠνομάζεται ἔμπορος· ἐκεῖνος δὲ ὁ ὁποῖος συναθροίζει εἰς τὸ ἐργοστάσιόν του πολλοὺς ἐργάτας διὰ νὰ νέθωσι τὸ μαλλίον, νὰ κατεργάζωνται τὰ δέρματα, ἢ νὰ ὑφαίνωσιν ὑφάσματα, ὠνομάζεται ἐργοστασιάρχης. Καὶ αὐτὸ τὸ εἶδος τοῦ ἐμπορίου ὑπῆρξε τὸ πρῶτον ἀπὸ ὄλα, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐμπορεύοντο οἱ ἄνθρωποι, ἕως οὗ εὐρέθη τὸ νόμισμα, τὸ ὁποῖον εἶναι τρόπος πρὸς εὐκόλον ἀνταλλαγῆν.

ΓΝΩΜΙΚΑ ΠΕΡΙ ΑΝΑΤΡΟΦΗΣ ΠΑΙΔΩΝ.

Ἄγχιλαος ὁ βασιλεὺς τῆς Σπάρτης, ὅτε ἐρωτήθη τί πρέπει νὰ μαθάνωσι τὰ παιδιά κατ' ἐξοχίην, ἀπεκρίθη· «Ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ κάμνωσιν, ὅταν μεγαλώσωσιν.»

Ἄλλος τις σοφώτερος ἀπὸ τὸν Ἄγχιλαον, τὸ αὐτὸ πρᾶγμα ἐξέφρασε τοιουτοτρόπως· «Ὁδήγησον ἐν παιδίον, ποῖον δρόμον πρέπει ν' ἀκολουθήσῃ, καὶ ἔσο βέβαιος, ὅτι καὶ ὅταν γηράσῃ δὲν θὰ παρεκτραπῇ ἀπ' αὐτὸν τὸν δρόμον.»

ΜΟΥΜΙΑΙ ΤΗΣ ΑἴΓΥΠΤΟΥ.

Ἴσως ποτὲ ἠκούσατε τὴν λέξιν *Μούμια*, ἀκριβοί μου μικροί φίλοι, καὶ θὰ ἐπιθυμήτε, βέβαια, νὰ μάθητε τί πρᾶγμα εἶναι. Ἴδου λοιπὸν ἐγὼ εἰς τὸ σημερινὸν φυλλάδιον σᾶς ἐξηγῶ τοῦτο.

Ὅτε τὸ πάλαι εἰς τὴν Αἴγυπτον ἀπέθνησκε κάποις Αἰγύπτιος, καὶ οἱ συγγενεῖς του ἤθελον νὰ διατηρήσωσι τὸ σῶμά του, ἐβαλσάμωνον αὐτό, ὁπλαδὴ, ἀφοῦ πρότερον ἕκαμνον μερικὰς προετοιμασίας, ἀναγκασίας διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ πτώματος, ἤλειπον αὐτὸ μὲ εὐώδη ἀρώματα, τὰ ὅποια τὸ ἐπροφύλαττον ἀπὸ τοῦ νὰ σαπίσῃ· ἔπειτα τὸ πτώμα αὐτὸ ἐτυλίσκετο ἐπιμελῶς ὀλοκλήρον μὲ ταινίας λινὰς καὶ καλλίστης ποιότητος, καὶ κολλημέναις τὴν μίαν μὲ τὴν ἄλλην μὲ λεπτὸν κόμμι ἐπίσης ἡρωματισμένον προσεκτικῶς.

Διὰ τοῦ τρόπου τούτου, ὄχι μόνον τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου καὶ ὀλοκλήρου τοῦ σώματος διατηροῦντο, ἀλλὰ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς, καὶ οἱ ὀδόντες, καὶ τὸ δέρμα αὐτό, τὸ ὁποῖον μὲ τὸν καιρὸν ἀπεξηρῶνέτο καὶ ἐγένετο ὡς μεμβράνα. Μετὰ ταῦτα, τὸ σῶμα ἐκεῖνο ἐβαλλον εἰς εἰδὸς τι ἀνοικτοῦ κιβωτίου, καὶ τὸ ἐτοποθέτουον ὄρθιον εἰς τοὺς τάφους τῶν πτερέων των, ἢ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν οἰκίαν των, ὅπου ὁ καθεὶς ἠδύνατο νὰ φυλάττῃ ἐπίσης τὰ λείψανα τῶν προγόνων του. Αὐτὰ λοιπὸν τὰ βαλσαμωμένα λείψανα ὠνομάζονται *Μούμιαι* τῆς Αἰγύπτου. ἀπὸ τὰς ὁποῖαι πλείστα εὐρέθησαν εἰς ὑπογείους τάφους, καὶ εἰς τὰς πυρμίδας, καὶ ὑπάρχουσι καὶ τὴν σήμερον ἀκόμη, ἀν καὶ πρὸ τριῶν χιλιάδων ἐτῶν τὰς προηγουμένης τοιουτοτρόπως. Τοιαῦτα μούμια μετακομισθεῖσαι ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον στολιζουσι τὰ μουσεῖα τῆς Εὐρώπης. Ὅστις ἔχει περιέργειαν δύναται νὰ ἴδῃ μούμιας εἰς τὸ Παριστιάνειον.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΑΛΙΑΝ ΔΙΑΘΗΚΗΝ.

Τί εἶπεν ὁ ὄφις πρὸς τὴν γυναῖκα ;
Πῶς ἀπεκρίθη ἡ γυνή ;
Τὴν κατέπεισε νὰ παραδῇ τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ ;
Ποῖος εἶναι ὁ ὄφις, ὅστις ἐπείραζε τὴν γυναῖκα ;
Ἐφαγε καὶ ὁ Ἀδάμ ;
Ἐντρέποντο τότε διὰ τὴν γυμνότητά των ;
Ὅτε ἤκουσαν τὴν φωνὴν τοῦ Κυρίου εἰς τὸν παράδεισον τί ἐ-
καμαν ;
Τί ἀπεκρίθη ὁ Ἀδάμ, ὅτε τὸν ἐφώναζεν ὁ Θεός ;
Ποῖαν ἀπολογίαν ἐπέσφερε διὰ τὴν ἁμαρτίαν του ;
Καὶ ἡ γυνή, ποῖαν κατηγορήσε ;
Τί εἶπεν ὁ Θεός τότε εἰς τὸν ὄφιν ;
Τί εἰς τὴν γυναῖκα ;
Τί εἰς τὸν Ἀδάμ ;
Πῶς ὠνόμασεν ὁ Ἀδάμ τὴν γυναῖκά του ;
Διὰ τί ;
Τί σημαίνει ἡ λέξις Εὔα ;
Ποῖα ἐνδύματα ἔκαμεν ὁ Θεός διὰ τὸν Ἀδάμ καὶ τὴν Εὔαν ;
Τοὺς ἐδίωξεν ἀπὸ τὸν Παράδεισον ;
Πῶς ἐφυλάττετο ἡ ὁδός, ὥστε νὰ μὴν ἐπιστρέψωσι πλέον.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

1. Μυθολογία μετὰ εἰκονογραφίας. — 2. Περί νοημοσύνης τοῦ ἑ-
λέφαντος μετὰ εἰκονογραφίας. — 3. Ὁ μέθυσος ἐργάτης. — 4. Οὐ-
κᾶς, ἢ δένδρον φαρμακερόν. — 5. Πῶς ἐμπορεύοντο οἱ ἄνθρωποι πρὶν
εὑρεθῆ τὸ νόμισμα. — 6. Γνωμικὰ περὶ ἀνατροφῆς παιδῶν — 7. Αἱ
μούμιαι τῆς Αἰγύπτου. — 8. Ἐρωτήσεις εἰς τὴν Παλαιὰν Διαθήκην.